

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра прикладної лінгвістики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і навчальної роботи та рекрутації,

проф. Іврилдоє С. В.

Протокол № _____ від 17.10. 2018 р.

ПРОГРАМА

вибірної навчальної дисципліни

Політична лінгвістика

підготовки бакалавра

галузь знань 03 гуманітарні науки

спеціальності 035 Філологія (прикладна лінгвістика)

освітньої програми прикладна лінгвістика

Луцьк – 2018

Програма навчальної дисципліни «Політична лінгвістика» підготовки бакалавра, галузь знань 03 гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія (прикладна лінгвістика), освітньої програми прикладна лінгвістика.

«___» _____ 2018 р. – 9 с.

Розробник: канд. філол. н., доцент кафедри прикладної лінгвістики Данильчук А.Л.

Рецензент: канд. філол. н., доцент кафедри практики англійської мови Павлюк А.Б.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

протокол № 1 від 30 серпня 2018 р.

Завідувач кафедри: _____ (Біскуб І. П.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № 1 від «30» серпня 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Павлюк А. Б.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

© Данильчук А.Л., 2018

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	напря́м підготовки 6.020303 Філологія (прикладна лінгвістика) бакалаври	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 120 / 4		Рік навчання 2
		Семестр 4
ІНДЗ: немає		Лекції 20 год.
		Семінари 32 год.
		Самостійна робота 60 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік

Таблиця 2

Найменування показників	Спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	напря́м підготовки 6.020303 Філологія (прикладна лінгвістика) бакалаври	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 120 / 4		Рік навчання 4
		Семестр 7
ІНДЗ: немає		Лекції 12 год.
		Семінари 8 год.
		Самостійна робота 86 год.
		Консультації 14 год.
		Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Політична лінгвістика» є формування у студентів необхідної бази знань про особливості політичної комунікації, виховання критичного мислення та вміння багатовекторного аналізу політичного дискурсу.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Політична лінгвістика» є детальний та багатовекторний розгляд політичного дискурсу, виділення його когнітивних, прагматичних, композиційних, культурних, історичних та ідеологічних особливостей:

- проаналізувати ключові віхи в історії політичної лінгвістики: від античних часів до сьогодення;
- встановити лінгвістичні особливості політичної комунікації;
- поглибити теоретичні знання студентів про жанрові особливості політичного дискурсу;
- ознайомити студентів із сучасними методами аналізу політичного дискурсу;
- виділити ключові концепти та концептуальні метафори в англomовному політичному дискурсі;
- розвинути в студентів практичні навички критичного дискурс-аналізу на матеріалі англomовного політичного дискурсу.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними з таких питань:

- володітимуть термінологічним апаратом та визначеннями основних понять політичної лінгвістики;
- знатимуть основні напрями та ключові завдання сучасної політичної лінгвістики;
- орієнтуватимуться у етапах формування та розвитку політичної лінгвістики як самостійної прикладної науки;
- визначатимуть жанри політичного дискурсу та їх особливості;
- володітимуть сучасними методами аналізу політичного дискурсу;
- визначатимуть ключові концепти та концептуальні метафори в певному типі/жанрі політичного дискурсу;
- проводитимуть дискурсивний аналіз політичного тексту із урахуванням культурного, історичного та соціального контекстів, особистостей адресата й адресанта;
- проводитимуть критичний аналіз політичного дискурсу;
- визначатимуть ідіостильові особливості мовлення політика.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з двох змістових модулів, які визначаються метою та змістом програми і відповідають кількості кредитів, передбачених навчальним планом на вивчення дисципліни протягом семестру.

Структура навчальної дисципліни подається у Таблиці 3 (для денної форми навчання) і Таблиці 4 (для заочної форми навчання).

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. POLITICAL LINGUISTICS: HISTORY. OBJECTIVES.					

PERSPECTIVES.					
Тема 1. History of Political Linguistics: from Antique Times to the Present Days.		4	4	10	1
Тема 2. The General Principles and Approaches to The Political Communication Study.		4	4	10	2
Тема 3. Totalitarian Discourse. Language and Propaganda. Modern Trends in Political Linguistics.		2	4	10	1
Разом за змістовим модулем 1		10	12	30	4
Змістовий модуль 2. POLITICAL DISCOURSE ANALYSIS					
Тема 1. Critical Analysis of Political Discourse.		3	6	10	1
Тема 2. Conceptual Metaphors in Political Discourse.		3	6	10	1
Тема 3. Political Ideolects.		2	4	5	1
Тема 4. Language Policy.		2	4	5	1
Разом за змістовим модулем 2		10	20	30	4
Всього годин:	120	20	32	60	8

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. POLITICAL LINGUISTICS: HISTORY. OBJECTIVES. PERSPECTIVES.					
Тема 1. History of Political Linguistics: from Antique Times to the Present Days.		2	1	10	2
Тема 2. The General Principles and Approaches to The Political Communication Study.		2	2	20	2
Тема 3. Totalitarian Discourse. Language and Propaganda. Modern Trends in Political Linguistics.		2	1	10	2
Разом за змістовим модулем 1		6	4	40	8
Змістовий модуль 2. POLITICAL DISCOURSE ANALYSIS					
Тема 1. Critical Analysis of Political Discourse.		2	1	10	2
Тема 2. Conceptual Metaphors in Political Discourse.		2	1	16	2
Тема 3. Political Ideolects.		1	1	10	1
Тема 4. Language Policy.		1	1	10	1
Разом за змістовим модулем 2		6	4	46	6

- проаналізувати ключові віхи в історії політичної лінгвістики: від античних часів до сьогодення;
- встановити лінгвістичні особливості політичної комунікації;
- поглибити теоретичні знання студентів про жанрові особливості політичного дискурсу;
- ознайомити студентів із сучасними методами аналізу політичного дискурсу;
- виділити ключові концепти та концептуальні метафори в англomовному політичному дискурсі;
- розвинути в студентів практичні навички критичного дискурс-аналізу на матеріалі англomовного політичного дискурсу.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними з таких питань:

- володітимуть термінологічним апаратом та визначеннями основних понять політичної лінгвістики;
- знатимуть основні напрями та ключові завдання сучасної політичної лінгвістики;
- орієнтуватимуться у етапах формування та розвитку політичної лінгвістики як самостійної прикладної науки;
- визначатимуть жанри політичного дискурсу та їх особливості;
- володітимуть сучасними методами аналізу політичного дискурсу;
- визначатимуть ключові концепти та концептуальні метафори в певному типі/жанрі політичного дискурсу;
- проводитимуть дискурсивний аналіз політичного тексту із урахуванням культурного, історичного та соціального контекстів, особистостей адресата й адресанта;
- проводитимуть критичний аналіз політичного дискурсу;
- визначатимуть ідіостильові особливості мовлення політика.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна складається з двох змістових модулів, які визначаються метою та змістом програми і відповідають кількості кредитів, передбачених навчальним планом на вивчення дисципліни протягом семестру.

Структура навчальної дисципліни подається у Таблиці 3 (для денної форми навчання) і Таблиці 4 (для заочної форми навчання).

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Пр.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. POLITICAL LINGUISTICS: HISTORY. OBJECTIVES.					

Всього годин:	120	12	8	86	14
----------------------	------------	-----------	----------	-----------	-----------

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

На самостійне опрацювання з подальшим обговоренням під час консультацій пропонуються наступні питання:

1. Political discourse vs. religious discourse.
2. Totalitarian discourse. Language of propaganda.
3. Cognitive mapping in political discourse.
4. Idiolect in political communication.
5. Gender studies in political linguistics.
6. Ukrainian language policy: history and perspectives.
7. E-democracy.
8. George Orwell and his "1984".
9. "Language of the Third Reich" by Victor Klemperer.
10. EU language policy.

5. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне тестування має на меті перевірку рівня знань студента при виконанні різного виду завдань. При вивченні курсу «Політична лінгвістика» студент виконує такі види робіт: вивчення теоретичного та практичного матеріалу (на лекційних, практичних заняттях та самостійно), усний залік. Відсутність студента на заліку оцінюється у «0» балів. Повторне залікова відповідь можлива лише за наявності офіційного документу, який засвідчує поважність причини відсутності студента.

Рівень знань студента оцінюється в балах, фіксується в журналі після вивчення змістового модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою за семестр заноситься в заліково-екзаменаційну відомість.

Усі види навчальної діяльності студента оцінюються певною кількістю балів. Підсумковий контроль здійснюється у формі усного заліку. Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні курсу визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає шкалі оцінювання для заліку.

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання (максимум 40 балів);
2. усний залік (максимум 60 балів).

Таблиця 5

Поточний контроль		Підсумковий контроль		Загальна кількість балів
(макс - 40 балів)		(макс - 60 балів)		
Модуль 1		Модуль 2		
		усний залік		
ЗМ1	ЗМ2			

20	20	60	100
----	----	----	-----

Шкала оцінювання

Таблиця 6

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 – 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 – 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баранов А.Н. Политический дискурс: прощание с ритуалом // Человек, 1997, № 6. – С. 15-30.
2. Блакар, Р. Язык как инструмент социальной власти / Р. Блакар // Язык и моделирование социального взаимодействия. - М., 1987. – 180 с.
3. Будаев, Э.В. Метафора в политическом интердискурсе / Э.В. Будаев, А.П. Чудинов; Урал. гос. пед. ун-т. - Екатеринбург, 2006а. – 350 с.
Будаев, Э.В. Риторическое направление в исследовании политической метафоры / Э.В. Будаев, А.П. Чудинов // Respectus Philologicus. 2006б. № 9(14). – 145 с.
4. Вежбицка, А. Антитоталитарный язык в Польше / А. Вежбицка // Вопросы языкознания. 1994. № 4. – С. 15-34.
5. Водак, Р. Язык. Дискурс. Политика / Р. Водак; Волг. гос. пед. ун-т. - Волгоград, 1997. – 290 с.
6. Вольфсон, И.В. Язык политики. Политика языка / И.В. Вольфсон; Саратов. гос. ун-т. - Саратов, 2003. – 350 с.
7. Гаврилова, М.В. Критический дискурс-анализ в современной зарубежной лингвистике / М.В. Гаврилова. - СПб., 2003. – 90 с.
8. Дейк, Т.А. Язык. Познание. Коммуникация / Т.А. Дейк. - М., 1989. – 350 с.
Клемперер, В. ЛТІ. Язык Третьего рейха: Записная книжка филолога / В. Клемперер. - М., 1998. – 289 с.
9. Лакофф, Дж. Метафоры, которыми мы живем / Дж. Лакофф, М. Джонсон. - М., 2004. – 420 с.
10. Лассан, Э.Р. Дискурс власти и инакомыслия в СССР: когнитивно-риторический анализ / Э.Р. Лассан. – Вильнюс, 1995. – 70 с.
11. Почепцов, Г.Г. Информационные войны / Г.Г. Почепцов. – М., 2000. – 250 с.
12. Філософія, суспільство, мова // Філософія, суспільство, мова : монографія / І.П. Біскуб, А.Л. Данильчук, Л.Л. Макарук. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 224 с.
13. Чудинов, А.П. Политическая лингвистика / А.П. Чудинов. - М., 2006. – 280 с.
14. Шейгал, Е.И. Семиотика политического дискурса / Е.И. Шейгал. - М., 2004. – 300 с.

15. Anderson R.D. Metaphors of Dictatorship and Democracy: Change in the Russian Political Lexicon and the Transformation of Russian Politics // <http://www.sscnet.ucla.edu/polisci/faculty/anderson/Metaphor13.htm>
16. Benoit W.L. Seeing spots: A functional analysis of presidential television advertisements from 1952-1996. New York, 1999. – 500 p.
17. Chilton P. Analysing Political Discourse. London; New York, 2003. – 350 p.
18. Chomsky N. Language and Politics. New York, 1988. – 382 p.
19. Cold War Rhetoric: Strategy, Metaphor, and Ideology. New York, 1990. – 421 p.
20. Edelman M. Political Language. New York, 1977. – 277 p.
21. Geis M. L. The language of politics. New York, 1987. – 319 p.
22. Fairclough N. Analysing Discourse. London; New York, 2003. – 400 p.
23. Hahn D.F. Political Communication: Rhetoric, Government, and Citizens. State College, 1988. – 188 p.
24. Lakoff G. The Contemporary Theory of Metaphor // Metaphor and Thought / ed. A. Ortony. Cambridge, 1993. – 250 p.
25. Lakoff G. Don't Think Of An Elephant! Know Your Values and Frame the Debate: The Essential Guide for Progressives. White River Junction, 2004. – 244 p.
26. Lakoff G., Johnson M. Metaphors We Live by. Chicago, 1980. – 520 p.
27. Landtsheer Ch., de. Function and the Language of Politics. A Linguistics Uses and Gratification Approach // Communicatuon and Cognition. 1991. Vol. 24. № 3/4. – P. 34-67.
28. Musolff A. Metaphor and Political Discourse. Analogical Reasoning in Debates about Europe. Basingstoke, 2004. – 240 p.
29. Reisigl M., Wodak R. Discourse and Discrimination. London; New York, 2001. – 350 p.
30. Shapiro M. Language and political understanding. West Hanover, 1981. – 215 p.
31. Zinken J. Ideological Imagination: Intertextual and Correlational Metaphors in Political Discourse // Discourse and Society. 2003. Vol. 14. № 4. – 390 p.

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Political linguistics: objectives and methods.
2. Political linguistics in Antiquity.
3. Political linguistics in the Middle Ages.
4. Political linguistics during the World Wars.
5. Political linguistics: 50-ies to present days.
6. Stylistic-rhetoric approach to the study of political communication.
7. Cognitive approach to the study of political communication.
8. Political discourse typology.
9. The peculiarities of oral political discourse.
10. The peculiarities of written political discourse
11. Genres of political discourse.
12. Critical discourse analysis.
13. Discourse of immigration.
14. Discourse of terrorism
15. Totalitarian discourse.
16. Democratic discourse.
17. Political idiolect.

18. Conceptual metaphors in political discourse.
19. Cognitive mapping in political discourse.
20. Language of propaganda.
21. Gender studies in political linguistics.
22. Language policy.
23. Institutional political discourse.
24. Free political discourse.
25. Concepts in political discourse.